

25.5.2007

Enligt sändlista

REVIDERADE RAMAR FÖR STATSFINANSERNA 2008—2011

Statsrådet har i dag, sedan ärendet undergått förberedande behandling i finansutskottet, med stöd av 1 § i förordningen om statsbudgeten (1243/1992) och statsrådets beslut av den 24 april 2003 om principerna för uppgörande av ramförslag för statsfinanserna, budgetförslag samt verksamhets- och ekonomiplaner meddelat följande beslut om ramarna för statsfinanserna:

1 Den ekonomiska utvecklingen och finanspolitiken

En gynnsammare ekonomisk utveckling än väntat under 2006 gav ett gott utgångsläge för detta år. Även om den ekonomiska tillväxten passerade sin kulmen i fjol, förväntas tillväxten innevarande år fortfarande uppgå till 3,1 procent. Den ekonomiska tillväxten förutspås avta 2008. Arbetsmarknaden skärps eftersom ökningen av arbetskraftsutbudet avtar och arbetslöshetsgraden börjar närma sig den uppskattade nivån för den strukturella arbetslösheten. Efter en exceptionellt lång och relativt lugn kollektivavtalsperiod har lönetrycken ökat. Bostadslånestocken växer fortfarande kraftigt även om den europeiska penningpolitiken har stramats åt i rask takt. Realpriserna på bostäder har redan nått den tidigare rekordnivån från slutet av 1980-talet och i huvudstadsregionen har nivån redan klart överskridits. Hushållens konsumtionsefterfrågan grundar sig i allt högre grad på skuldsättning som nått rekordnivå. För att högkonjunkturen skall vara kontrollerad krävs stor återhållsamhet, vilket gäller såväl finanspolitiken som arbetsmarknadsparterna och hushållen.

Tillväxten beräknas bli långsammare och stanna på drygt 2 procent under ramperioden. De försämrade tillväxtmöjligheterna beror i synnerhet på det minskade utbudet på arbetskraft till följd av befolkningens stigande medelålder. Befolkningen i arbetsför ålder börjar minska vid decennieskiftet och utbudet på arbetskraft riskerar minska redan före det, om inte den genomsnittliga pensioneringsåldern stiger betydligt från nuvarande nivå. Också den långsamma produktionskapacitetstillväxten försämrar tillväxtutsikterna. Nyordningen inom den internationella produktionen innebär också att den inhemska produktionen måste anpassas till nya förhållanden. Om utvecklingen av arbets- och kapitalinsatserna är svag kommer den ekonomiska tillväxten inom de närmaste åren att huvudsakligen stödja sig på tillväxten inom den totala produktiviteten.

Regeringen strävar efter att begränsa det tryck på den offentliga ekonomin som befolkningens stigande ålder medför genom åtgärder som stärker ekonomins bärkraft och genom en ansvarsfull skatte- och utgiftspolitik. Syftet är att genom riktade

tilläggsanslag och skattelättnader samt strukturella reformer öka utbudet på arbetskraft, förbättra arbetsmarknadens funktionsduglighet och minska den strukturella arbetslösheten.

Den för hela valperioden fastställda utgiftsramen för budgeten utgör en väsentlig del av regeringens finanspolitik. Tidpunkten för utgiftsökningar och skattelättnader bestäms dessutom på ett sådant sätt att den stabila konjunkturutvecklingen inte äventyras och regeringens mål för överskottet nås. Strävan är också att dämpa ökningen av de offentliga utgifterna genom en ökad produktivitet. De viktigaste instrumenten för att öka produktiviteten är kommun- och servicestrukturen och statens produktivtetsprogram.

2 Ramen för valperioden

För att en ansvarsfull och långsiktig utgiftspolitik skall kunna säkerställas fortsätter regeringen ramförfarandet. Samtidigt har ramsystemet reviderats och gjorts smidigare. Regeringen har förbundit sig att se till att de av statens utgifter som ingår i ramarna år 2011 är högst 1,3 miljarder euro högre än i de ramar för statsfinanserna som slogs fast den 8 mars 2007.

Med tanke på beredningen av ramen för valperioden har utgiftsnivån i det rambeslut från mars 2007 som ligger till grund för detta rambeslut i överensstämmelse med den förnyade ramstrukturen delats in i utgifter som skall hänföras till ramen och i utgifter utanför ramen. I ramutgifternas basnivå har gjorts justeringar som följer av de förändringar i prognosen för pris- och kostnadsnivån som skett efter beslutet från mars, vilka höjer utgiftsnivån med sammanlagt 65,5 miljoner euro på årsnivå. Dessutom har utgiftsnivån korrigerats i överensstämmelse med de ändringar som skett i budgetens utgiftsstruktur. De faktorer som ligger som grund för justeringen av pris- och kostnadsnivån samt strukturella förändringar behandlas närmare i bilaga 1.

Ramen för valperioden uppställs så att i den realiserar den i regeringsprogrammet överenskomna utgiftsökningen på 1,3 miljarder euro på 2011 års nivå. Genomförandet av den ökning av ramutgifterna som anges i regeringsprogrammet förutsätter att ett belopp på sammanlagt 250 miljoner euro av utgifterna enligt det rambeslut som fattades i mars 2007 fördelas på nytt¹. Utgiftsökningen består av de i bilagan till regeringsprogrammet preciserade tilläggsinsatser som gäller bl.a. välfärdstjänster, inkomstöverföringar och främjande av kompetens och som ökar ramutgifterna med sammanlagt 1 050 miljoner euro på 2011 års nivå², samt av den årliga reserv på 300 miljoner euro för behov i tilläggsbudgetar. Av den reserv på 200 miljoner euro vars fördelning enligt regeringsprogrammet preciseras senare blir ett belopp på 101 miljoner euro ofördelat år 2011. Den ofördelade reserven har fastställts så att den är 60 miljoner euro år 2008, 75 miljoner euro år 2009 och 90 miljoner euro år 2010.

¹ I samband med beredningen av ramarna har siffran preciserats till 251 miljoner euro.

² Då man beaktar effekterna av folkpensionsfondens lagstadgade likviditetsmål (4 % av förmånerna) till följd av nivåförhöjningarna inom folkpensionerna ökar ramutgifterna med sammanlagt 1 056 miljoner euro.

Tabell 1. Ramen för valperioden, mn euro

	2008	2009	2010	2011
Ramutgifterna i rambeslutet 8.3.2007	32 662	32 938	32 896	32 977
Strukturella förändringar samt justeringar av pris- och kostnadsnivån	78	120	133	133
Utgiftsökning och omfördelning av utgifterna enligt regeringsprogrammet, netto	836	970	1 198	1 300
Ramen för valperioden enligt prinsnivån 2008	33 577	34 028	34 226	34 409

I regeringsprogrammet beslutades om en ökning av ramutgifterna och om tidpunkten för ikraftträdandet av vissa reformer. Tidpunkten för när utgiftsökningarna görs under ramperioden preciseras genom detta rambeslut. I syfte att trygga en stabil konjunktur-utveckling har strävan varit att anslagsökningarna huvudsakligen förläggas till den senare hälften av ramperioden.

Nivån på ramutgifterna har i förhållande till det rambeslut som fattades i mars påverkats av dels sådana anslagsändringar som baserar sig på lagstiftningen och andra beräkningsgrunder, dels avgöranden som inte ingick i de utgiftsökningar som anges i bilagan till regeringsprogrammet. Dessa justeringar inverkar på den ofördelade reserven för de kommande åren. Den ofördelade reserv som återstår med tanke på regeringens kommande beslut är som minst under det första året av ramperioden och ökar fram till år 2011. I utgiftsramen finns då under varje år av ramperioden utrymme för utgiftspreciseringar eller nya åtgärder.

Tabell 2. Fördelning av utgiftsökningen på 1,3 miljarder euro i ramutgifterna och ofördelad reserv, mn euro

	2008	2009	2010	2011
Utgiftsökning och omfördelning av utgifterna enligt regeringsprogrammet, netto	836	970	1 198	1 300
Tilläggsbudgetmotion	300	300	300	300
Utgiftsökningar som specificeras i bilagan till regeringsprogrammet	583	779	908	1 056
Övriga öknings till följd av regeringsprogrammet	43	40	51	53
Omfördelning av utgifter enligt regeringsprogrammet	-93	-195	-223	-251
Ändringar i uppskattningar och andra obligatoriska justeringar, netto	-56	-29	72	40
Ofördelad reserv	60	75	90	101

I regeringsprogrammet anges:

- Regeringen förbinder sig att följa sina utgiftsregler och det första rambeslutet, som baserar sig på dem. Åtgärderna i regeringsprogrammet genomförs i den mån det är möjligt inom gränserna för rambeslutet.

- Regeringen bedömer utgående från de initiativ som tas av ledningen för regeringsgrupperna varje år om prioriteringarna i fråga om utgifterna behöver ändras med hjälp av t.ex. omstruktureringar eller överföringar mellan förvaltningsområdena.
- Ramens totala nivå justeras årligen bara i motsvarande grad som det sker förändringar i prisnivån eller i budgetstrukturen. I rambeslutet skall ett smidigare förfarande än förut bli möjligt när tidpunkten för utgifterna ändras eller utgifter ombudgeteras.
- Jämfört med det ramsystem som tillämpades under den förra valperioden lämnas lönegarantiutgifterna, statens andel av utgifterna för utkomststöd, de anslag som anvisats för mervärdesskatteutgifter samt de utgifter som motsvarar tekniskt förmedlade prestationer och medfinansiering från utomstående utanför ramen. Statens andel till Folkpensionsanstalten för utgifter för sjukförsäkringen och statens andel av alterneringsersättningen har tidigare inte funnits med i ramen men tas nu med.
- Till posterna utanför ramen hör sålunda:
 - o utgifter för utkomstskydd för arbetslösa, statens andel till Folkpensionsanstalten för utgifter till följd av folkpensionslagen, statens andel av utgifterna för utkomststöd, lönegarantin, låglönestödet och bostadsbidraget; de nämnda utgifterna inkluderas likväl i ramen när det gäller hur de ändringar som gjorts i grunderna för utgifterna inverkar på dem.
 - o ränteutgifter
 - o eventuella kompensationer till andra skattetagare till följd av skatteändringar som staten har fattat beslut om
 - o sådana ändringar i överföringsutgifterna till Folkpensionsanstalten som är en följd av ändringar i socialskyddsavgifterna
 - o utgifter som till beloppet motsvarar tekniskt förmedlade prestationer och medfinansiering från utomstående
 - o tipsmedel, inkomster från totospel och utgifter som motsvarar intäktsföringen från Penningautomatföreningen
 - o finansplaceringsutgifter
 - o anslag som anvisats för mervärdesskatteutgifter
- Inom byggandet av trafikleder granskar regeringen utgående från en heltäckande utredning situationen som helhet innan beslut fattas om nya projekt. Man försöker hålla byggandet av trafikleder och finansieringen av detta på en stabil nivå från år till år. Om kostnaderna för markbyggnad förutspås börja stiga i klart snabbare takt på grund av att graden av kapacitetsutnyttjande är hög, beslutar man att senare lägga inledandet av projekt och annat byggande av trafikleder.
- Om de årliga inkomsterna från försäljningen av aktier överstiger 400 miljoner euro kan högst 25 procent av den överskjutande delen, dock högst 150 miljoner euro, utan hinder av ramen användas för investeringar av engångsnatur avsedda att främja kompetens, innovationer och ekonomisk tillväxt, om det inte finns andra särskilda skäl.

- Om utgiftsnivån efter tilläggsbudgetarna stannar under den årliga ramnivån kan den obudgeterade skillnaden, dock högst 100 miljoner euro, följande år utan hinder av ramen användas för utgifter av engångsnatur.

Enligt regeringsprogrammet är justeringar av ramnivån tillåtna på grund av att tidpunkten för utgifter ändras eller utgifter ombudgeteras. Då tidpunkten för en utgift ändras kan motsvarande justering göras i ramens totala nivå. Då skall ramen för ett år höjas med samma belopp som ramen för ett annat år sänks. Om utgifterna för ett projekt eller någon motsvarande helhet måste ombudgeteras och det tidigare anslaget inte har slopats, höjs ramen med det belopp som ombudgeteringen förutsätter.

3 Ramarna för statsfinanserna enligt förvaltningsområde 2008—2011

De strukturella arrangemang mellan förvaltningsområdena som avses i regeringsprogrammet och som skall genomföras 2008 har beaktats i rambeslutet. Anslagsöverföringarna preciseras i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2008.

Av den ökning av ramutgifterna som regeringen har beslutat om finansieras 251 miljoner euro i enlighet med regeringsprogrammet genom en minskning av andra utgifter. Anslagen för arbetskraftspolitiska åtgärder, orienterande utbildning samt studiesociala förmåner minskas med 107 miljoner euro när sysselsättningen förbättras. Den reform som genomförs i syfte att korrigerera eftersläpningen i fråga om klientavgifterna inom social- och hälsovården ökar kommunernas inkomster med 60 miljoner euro. Statsandelarna för social- och hälsovården minskas på motsvarande sätt. De extra kostnaderna för patienters eventuella vägran att gå med på läkemedelsutbyte börjar omfattas av patientens självrisk, vilket minskar statens utgifter med 7,4 miljoner euro. Den kostnadsbelastning som pensionsansvaret för Folkpensionsanstaltens personal innebär för staten minskas med 20 miljoner genom att folkpensionsfondens placeringstillgångar successivt överförs till Folkpensionsanstaltens pensionsansvarsfond. Vissa kulturanslag överförs till ett belopp av 21 miljoner euro för finansiering med tippningsvinstmedel. Jord- och skogsbruksministeriets utgifter minskas med 8 miljoner euro. Övriga omdisponeringar av medel gäller bl.a. Finnvera Abp:s kreditförluster, statsandelarna för yrkesinriktad tilläggsutbildning, villkoren för rättshjälp, tillämpandet av förvandlingsstraff i fråga om böter, minskandet av användningen av tingsrätternas nämndemannasystem samt läroanstalternas anläggningskostnader.

Anslagen för sysselsättning samt arbetskraftspolitisk vuxenutbildning minskas med 107 miljoner euro på 2011 års nivå när sysselsättningen förbättras, och inriktas på effektivare åtgärder för främjande av sysselsättningen, bl.a. arbetskraftspolitisk yrkesutbildning, särskilt utbildning som verkställs tillsammans med företagen samt stödsysselsättning inom den privata sektorn. Dessutom inriktas i enlighet med programmet för livslångt lärande sammanlagt 21 miljoner euro för att öka antalet studieplatser i den yrkesinriktade grundutbildningen och läroavtalsutbildningen, för ungdomsverkstadsverksamhet för unga, utvecklande av kompletteringsutbildning vid universiteten, stödjande av verksamheten vid öppna yrkeshögskolan samt stärkande av det fria bildningsarbetet. I nämnda ökning ingår också 8 miljoner euro som anvisas under försvarsministeriets huvudtitel för utgifter som föranleds av den förarutbildning för beväringar som grundar sig på nya författningar och införs från och med år 2009.

Under ramperioden anvisas i enlighet med regeringsprogrammet tilläggsfinansiering till ett belopp av sammanlagt 350 miljoner euro för främjande av kompetens. Av detta

belopp anvisas utöver det nämnda belopp på 21 miljoner euro för programmet för livslångt lärande dessutom 79 miljoner euro för studiestöd, 80 miljoner euro för finansiering av universitet, 90 miljoner euro för finansiering av forskning och utveckling och 80 miljoner euro för grundläggande utbildning. I slutet av ramperioden är det belopp som används för nämnda tyngdpunktsområden nästan 450 miljoner euro större än i statsbudgeten för 2007, om även de övriga beslut som gäller ramarna och ändringarna i beräkningsgrunderna beaktas.

Tabell 3. Ramarna för statsfinanserna enligt förvaltningsområde samt en uppskattning av utgifterna utanför ramen 2008—2011, mn euro enligt pris- och kostnadsnivån 2008

Förvaltningsområde	2008	2009	2010	2011
23. Statsrådets kansli	54	55	53	54
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	6	6	6	6
24. Utrikesministeriet	1 083	1 139	1 202	1 309
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	17	17	18	18
25. Justitieministeriet	674	683	668	678
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	40	40	40	40
26. Inrikesministeriet	981	982	977	977
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	44	45	45	45
27. Försvarsministeriet	2 147	2 164	2 162	2 168
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	239	244	243	244
28. Finansministeriet	6 513	6 704	6 664	6 714
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	290	300	401	411
29. Undervisningsministeriet	6 258	6 313	6 367	6 384
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	554	559	564	569
30. Jord- och skogsbruksministeriet	1 845	1 863	1 894	1 894
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	903	868	881	891
31. Kommunikationsministeriet	1 802	1 784	1 720	1 628
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	260	307	290	267
32. Arbets- och näringsministeriet	1 898	1 858	1 933	1 929
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	467	391	451	425
33. Social- och hälsovårdsministeriet	9 526	9 693	9 783	9 867
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	4 374	4 238	4 175	4 126
35. Miljöministeriet	307	272	261	248
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	11	10	10	10
36. Räntor på statsskulan	-	-	-	-
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	2 323	2 276	2 296	2 212
Ramarna för förvaltningsområdena sammanlagt*	33 217	33 653	33 836	34 008
Tilläggsbudgetmotion	300	300	300	300
Ofördelad reserv	60	75	90	101
Ramen för valperioden	33 577	34 028	34 226	34 409

Uppskattning av utgifterna utanför ramen sammanlagt	9 535	9 308	9 425	9 270
---	-------	-------	-------	-------

* Huvudtitlarna 21 och 22 ingår i slutsumman.

Utgifter utanför ramen

Utgifterna utanför ramen beräknas sjunka från 9,5 miljarder euro till 9,3 miljarder euro åren 2008—2011 (tabell 3).

Så som anges i regeringsprogrammet kommer låglönestödet för arbetsgivarna att utbetalas också efter 2010, vilket ökar utgifterna utanför ramen med 100 miljoner euro 2011. Låglönestödet utvidgas från och med 2008 till att omfatta också unga och handikappade, vilket ökar stödets belopp med 50 miljoner euro i årsgenomsnitt. En stödform av motsvarande slag, stödet för sjöarbetsinkomst, har budgeterats under samma moment som låglönestödet, vilket gör att också detta stöd anses ingå bland låglönestöden, som enligt regeringsprogrammet inte omfattas av ramen.

Som kompensation till kommunerna för det förhöjda grundavdrag i kommunalbeskattningen reserveras 90 miljoner euro från och med 2010.

Utgifterna för räntan på statsskulden beräknas stanna på den nivå som förutspåddes i det rambeslut för åren 2008—2010 som fattades i mars. Utgiftsnivån påverkas också av den ökande överskottsprognosen för 2007, som kompenserar effekten av den höjda räntenivån. De uppskattade ränteutgifterna 2011 har stigit med cirka 90 miljoner euro jämfört med nivån i mars.

3.1 Riktlinjer för de olika förvaltningsområdena

Utgångspunkten vid beredningen av ramarna för statsfinanserna har varit det rambeslut som fattades den 8 mars 2007. Genom detta beslut revideras riktlinjerna för de olika förvaltningsområdena i rambeslutet av den 8 mars 2007 med de preciseringar som anges i detta beslut.

I förhållande till det rambeslut som fattades i mars anvisas i ramarna för **statsrådets kansli** för understödjande av partiverksamhet ett tillägg om 3,7 miljoner euro 2008, 5 miljoner euro åren 2009 och 2010 samt 2,4 miljoner euro 2011. Samtidigt slopas de valspecifika stöden. För finansieringen av ett lägesbilds- och alarmsystem som följer statens krisledningsmodell och är i bruk året runt har under ramperioden reserverats sammanlagt ca 4 miljoner euro.

Inom utrikesministeriets förvaltningsområde ökas utgifterna för internationellt utvecklingssamarbete under ramperioden med 6,5 miljoner euro årligen så att det totala beloppet av dem uppgår till 928 miljoner euro 2011. Detta motsvarar beslutet i regeringsprogrammet att i slutet av ramperioden skall beloppet av utgifterna för utvecklingssamarbete vara 25 miljoner euro högre än i rambeslutet av den 8 mars 2007.

Inom justitieministeriets förvaltningsområde är, med hänvisning till rambeslutet av den 8 mars 2007, målet att tingsrättsnätverket skall bestå av 25—30 tingsrätter.

Fånglokalerna totalrenoveras bl.a. i syfte att säkerställa ändamålsenliga sanitetsutrymmen. Behandlingen i krävande brottmål påskyndas och åklagarnas deltagande i förundersökningen utökas. I Enare kyrkby byggs ett Samekulturcentrum. På grund av de behov av omdisponeringar inom justitieministeriets förvaltningsområde som följer av regeringsprogrammet höjs självrisken i fråga om rättshjälp, dock så att höjningen inte gäller dem som har det ekonomiskt sämst ställt, minskas användningen av omvandlingsstraff i fråga om böter till ett minimum, frångås nämndemannasystemet delvis och inriktas huvuddelen av inbesparingarna till domstolar med stor anhopning av ärenden.

Inom inrikesministeriets förvaltningsområde minskas antalet polisdistrikt bland annat i syfte att nå produktivitetsprogrammets mål och genomförs en reform av förvaltningsstrukturen så att den samordnas med de ändringar som reformen av tingsrättsnätverket medför.

Största delen av Gränsbevakningsväsendets bebyggda fastighetsförmögenhet överförs den 1 januari 2008 till Senatfastigheters ägarförvaltning. Gränsbevakningsväsendet får kompensering för de extra utgifter som föranleds av överföringen. Till Senatfastigheters förvaltning överförs dock inte skogsområden eller öar och inte heller patrullstugor, övervakningstorn eller motsvarande konstruktioner.

En servicecentral för informationsförvaltningen inom inrikesförvaltningen inrättas i form av en statlig servicecentral.

För utvecklingen av Nödcentraler verkets ledningssystem beviljas 2 miljoner euro för år 2008. I syfte att trygga kvalitetsnivån på Nödcentraler verkets serviceberedskap och verksamhet höjs verkets verksamhetsanslag temporärt med 2 miljoner euro åren 2008 och 2009. Anslagsökningen av engångsnatur möjliggör att antalet anställda vid nödcentralerna ökas temporärt med 40 årsverken. Från och med år 2010 täcks de eventuella behoven av mer personal vid nödcentralerna genom att inrikesministeriets personalresurser omfördelas i större omfattning än vad som anges i statsförvaltningens produktivitetsprogram.

För genomförande av det invandrapolitiska programmet reserveras under ramperioden ett anslag om 1 miljon euro per år.

Vid dimensioneringen av anslagen **inom försvarsministeriets förvaltningsområde** har beaktats en ökning som fram till år 2011 gradvis kommer att uppgå till 40 miljoner euro. Anslagsökningarna riktas till att återställa nivån på försvarsmaktens verksamhet och förbättra de värnpliktigas ekonomiska situation från och med 2009 samt till att täcka utgifterna för hälsokontroller av de värnpliktiga och utgifterna för den omstrukturering som hänför sig till statsrådets säkerhets- och försvarspolitiska redogörelse 2004. För försvarsmaterielanskaffningar anvisas dessutom tilläggsfinansiering till ett belopp av sammanlagt 20 miljoner under åren 2008—2010 euro för att kompensera underskottet i fråga om reservdelar. För utgifter som föranleds av den förarutbildning för beväringar som grundar sig på nya författningar avsätts 8 miljoner euro från och med år 2009. För ramperioden reserveras också tilläggsfinansiering för att täcka utgifterna för försvarsförvaltningens fastighetsreform.

För verkställandet av statens IT-strategi har **inom finansministeriets förvaltningsområde** anvisats 12,9 miljoner euro för 2008 och efter det 15 miljoner euro årligen fram till 2011. Av detta belopp har sammanlagt 23,9 miljoner euro riktats till genom-

förändret av de spetsprojekt som gäller elektronisk kommunikation och ärendehantering samt 28 miljoner euro till upphandling av ett datasystem för statsförvaltningens ekonomi- och personalförvaltning och en integrationslösning i anslutning till det. Den återstående delen av reserveringen riktas senare.

Av de sammanlagt 100 miljoner euro som i rambeslutet av den 8 mars 2007 har reserverats för hela ramperioden för statsförvaltningens centrala datasystemprojekt riktas sammanlagt 12,5 miljoner euro till förnyande av fastighetssystemen, sammanlagt 6,1 miljoner euro till utbyte av justitieförvaltningen föråldrade datasystem, sammanlagt 6,3 miljoner euro till förnyande av datasystemet för nödcentralerna, sammanlagt 9,6 miljoner euro till utveckling och upphandling av de system för planering av ekonomiförvaltningen och för beställningshanteringen som skall användas gemensamt inom statsförvaltningen samt sammanlagt 4,7 miljoner euro till projekt som främjar den elektroniska kommunikationen, ärendehanteringen och integreringen av systemen inom förvaltningen. Den återstående delen av reservationen riktas senare.

Den kommunala sektorns och statsförvaltningens informationsförvaltningssamarbete ökas inom projekten KuntaIT och ValtIT och strävan är att ta fram gemensamma riktlinjer för funktionerna.

I enlighet med regeringsprogrammet avvecklas det nuvarande häradsystemet och häradsämbetenas gemensamma personal överförs till den myndighet som närmast motsvarar uppgiftsområdet. För häradsystemet reserveras 2 miljoner euro i tilläggsfinansiering för år 2008.

För sammanslagningsunderstöd till kommunerna och stödjande av samarbete har 44 miljoner euro reserverats för 2008. I och med ökningen av antalet sammanslagningar ökar understöden efter 2008 till 93,4 miljoner euro 2009 och uppgår i slutet av ramperioden till uppskattningsvis 96 miljoner euro. Enligt uppskattning kommer en sammanslagning att göras år 2008, 17 stycken år 2009, fyra stycken år 2010 och fem stycken år 2011. I överensstämmelse med regeringsprogrammet fortsätter systemet med finansiering enligt prövning. För behovsprövade finansieringsunderstöd reserveras 20 miljoner euro år 2008, 12,5 miljoner euro år 2009, 5 miljoner euro år 2010 och 2,5 miljoner euro år 2011.

I enlighet med regeringsprogrammet fortsätter man under regeringsperioden att regionalisera arbetsplatserna inom statsförvaltningen på ett jämnare sätt i olika delar av landet och arrangemangen under övergångsperioden stöds vid behov ekonomiskt.

Inom undervisningsministeriets förvaltningsområde ökas finansieringen av forskning och utveckling genom att bevillningsfullmakten för Finlands Akademi ökas med 28 miljoner euro och dess verksamhetsanslag med 19 miljoner euro före år 2011.

I enlighet med regeringsprogrammet ökas den grundläggande finansieringen till universiteten med 20 miljoner euro årligen, utöver förändringen i kostnadsnivå. Man förbereder sig på att höja universitetens omkostnadsnivå med ytterligare 10 miljoner euro år 2009 i syfte att förnya de hyresavtal som ingåtts med Senatfastigheter. I en utredning om hyresnivå för universitetens lokaler konstaterades att avtalen ligger kvar på en klart lägre nivå än vad som är en skälig gängse hyresnivå.

Produktivitetsprogrammen för universiteten, högskolorna och Finlands Akademi inriktas på strukturella och funktionella reformer. Verksamhetens effektiviseringsmål

gäller främst förvaltnings- och stödtjänsterna samt den verksamhet som tjänar undervisning och forskning så att utbildningens och forskningens verkningsfullhet inte försvagas. Universitetens ekonomi- och personalförvaltningstjänster koncentreras till en servicecentral.

Tekniska högskolan, Helsingfors handelshögskola och Konstindustriella högskolan slås samman till ett innovationsuniversitet. Samtidigt tryggas de administrativa och ekonomiska förutsättningarna för att det nya universitetet skall kunna erbjuda ramar för högklassig forskning och undervisning. Avsikten är att universitetet skall inleda sin verksamhet 2009. Anslagen för innovationsuniversitetets omkostnader avsätts senare som överföringar från andra anslag.

Studiepenningen höjs med 15 procent på alla utbildningsnivåer höstterminen 2008 och de studerandes egna inkomstgränser höjs med 30 procent från och med ingången av 2008.

Suomen Islamilainen Neuvosto anvisas ett årligt understöd på 60 000 euro.

Statsandelarna för undervisnings- och kulturverksamhet ökas. Den kalkylerade besparingen till följd av de minskade åldersklasserna, ca 80 miljoner euro, riktas till utveckling av utbildningens kvalitet med målet att bl.a. minska undervisningsgruppernas storlek och stärka stöd- och specialundervisningen.

Den yrkesinriktade grundutbildningen utvidgas på viss tid med i genomsnitt 2 000 studerande från och med 2008. Den tilläggsutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning utvidgas år 2008 med 1 600 studerande och därefter med ett mindre antal studerande. För dessa utvidgningar av utbildningen anvisas tilläggsfinansiering till ett belopp av ca 14 miljoner euro år 2008 och i genomsnitt ca 10 miljoner euro från och med år 2009. Den övriga vuxenutbildningen och förutsättningarna för livslångt lärande förbättras gradvis med ett tilläggsanslag på 3,5 miljoner euro. Som ett led i den omfördelning av utgifter som förutsätts i regeringsprogrammet minskas statsandelen för yrkesinriktad tilläggsutbildning med 5 miljoner euro per år.

Tippnings- och penninglotterivinstmedlen används för främjande av vetenskap, konst, idrott och ungdomsarbete i enlighet med den lag som gäller fördelningen av tippningsvinstmedel. Den budgeterade intäktskalkylen för vinstmedlen är 419 miljoner euro år 2008 och ökar årligen med 5 miljoner euro till 434 miljoner euro år 2011. Det i regeringsprogrammet fattade beslutet om omfördelning av ett belopp på 250 miljoner euro medför att statsandelarna för kostnaderna för privaträttsliga konstinrättningars lokaler samt Nationalteaterns kostnader för låneskötsel börjar betalas av tippningsvinstmedel. Vid tillämpning av den lag som gäller fördelning av tippningsvinstmedel fäster man särskild uppmärksamhet vid konstens behov av finansiering.

Museiverkets lokaler förnyas. Den nationella finansieringen till verkstadsverksamhet för unga ökas som en del av programmet för livslångt lärande så att nivåförhöjningen i enlighet med regeringsprogrammet är 2 miljoner euro år 2010.

I ramarna för **jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde** ingår finansieringen av de åtgärder som anges i regeringsprogrammet. Verksamhetsbetingelserna för jordbruket stärks före 2011 med 60 miljoner euro och verksamhetsbetingelserna för skogbruket med 20 miljoner euro. I utgifterna för räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden beaktas höjningen av räntenivån och ökningen av lånestocken.

Som ett led i genomförandet av regeringsprogrammet stärks verksamhetsbetingelserna för gårdsbrukets utvecklingsfond med en årlig budgetöverföring på ca 30 miljoner euro.

I rambeslutet har beaktats inledandet av ett program för främjande av finländsk mat och de anslagsökningar för främjande av förnybar energi som föreslagits i skogssektorns framtidsöversikt. För understöd för bioenergiproduktion avsätts 5 miljoner euro. Inskrivningssystemet för fastigheter överförs från tingsrätterna till lantmäteriverket. Den onödiga byråkratin i anslutning till stöd- och tillsynssystemet för jordbruket avskaffas.

Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde är de viktigaste skillnaderna i detta rambeslut jämfört med det rambeslut som godkändes den 8 mars 2007 de som föranleds av de ändringar i regeringsprogrammet som gäller anslag för bastrafikledshållningen, kollektivtrafiken och presstödet, fördröjningar i fråga om vissa trafikprojekt, förbättrande av transportmöjligheterna i fråga om virkesförsörjningen som en engångsfinansiering till basväghållningen motsvarande 20 miljoner euro år 2008, en anslagsökning på en miljon euro för skärgårdens förbindelsetrafik, byggandet av Ringbanan och senareläggningen av förbättrandet av riksvägen mellan Lusi och S:t Michel med ett år samt det fortsatta beviljandet av stöd för kostnaderna för besättningen på handelsfartygen. De tekniska förberedelserna med tanke på Ringbanan fortsätter dock.

Anslagen för trafikprojekt uppgår till sammanlagt 247 miljoner euro år 2007 och stiger till 462 miljoner euro år 2008, 463 miljoner euro år 2009, 390 miljoner euro år 2010 och 291 miljoner euro år 2011. Dessutom uppskattas att trafikprojekten föranleder anslagsbehov om sammanlagt 818 miljoner euro efter år 2011. Under ramperioden används anslaget till finansieringen av 24 trafikprojekt, varav 21 redan har inletts. För 2011 har anslag reserverats för ytterligare trafikprojekt som fastställs senare. I den trafikpolitiska redogörelse som avses i regeringsprogrammet tas in ett investeringsprogram som gäller trafikleder för valperioden 2007—2011. I detta sammanhang dryftar regeringen även nya finansieringslösningar och möjligheten att använda inkomster från försäljning av statens egendom för trafikinvesteringar.

Det nya **arbets- och näringsministeriet** inleder sin verksamhet den 1 januari 2008. Till det nya ministeriets uppgifter sammanförs handels- och industriministeriets samt arbetsministeriets nuvarande uppgifter, utom flykting- och migrationsärenden samt anslagen för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, studiesociala förmåner för dem som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och arbetsmarknadsstöd. Till det nya ministeriet kommer dessutom att höra inrikesministeriets tidigare avdelning för utveckling av regioner och offentlig förvaltning, med undantag för enheten för regional- och lokalförvaltning och KuntaIT-enheten.

Finansieringen av teknologi- och innovationspolitiken inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde ökar med sammanlagt 35 miljoner euro år 2011 jämfört med nivån i rambeslutet av den 8 mars 2007. Bevillningsfullmakten för utvecklingscentralen för teknologi och innovationer ökar med 17 miljoner euro och Tekes anslag för programverksamhet och omkostnader med 4,6 miljoner euro i förhållande till det rambeslut som fattades i mars. Anslagen för finansiering av statens tekniska forskningscentral ökar likaså med 2 miljoner euro.

Fullmakten för stöd av företagens utvecklings- och investeringsprojekt höjs med 14,8 miljoner euro, varav 9,8 miljoner euro används till att utvidga stödsystemet för ensamföretagare att omfatta ett större område än hittills samt 5 miljoner euro i överensstämmelse med linjeringarna i regeringsprogrammet till att öka investerings- och utvecklingsfinansieringen i fråga om företagsverksamhet. Stödförsöket i fråga om ensamföretagare är i kraft till utgången av 2011. För upprätthållandet av portalen YritysSuomi reserveras årligen en miljon euro. Finnvera Abp:s fullmakt att bevilja räntestödslån höjs med 8 miljoner euro främst för finansiering av gruvprojekt. Beloppet av fullmakten för internationaliseringsunderstöd höjs till 17,5 miljoner euro år 2008 och till 20 miljoner euro år 2010. Transportstödet bibehålls på en årsnivå om 5 miljoner euro.

Fullmakterna för energistödet och för utveckling av ny teknik för produktion av biobränslen kommer att vara 10 miljoner euro större 2011 än vad som föreslås i rambeslutet från mars 2007.

Inom arbetskraftspolitiken minskas anslagen för arbetskraftspolitiska åtgärder så som avses i regeringsprogrammet i och med att sysselsättningsläget förbättras och åtgärderna fördelas på ett sätt som ger större kostnadsnytta. Anslaget minskar från 520,2 miljoner euro år 2008 till 469,7 miljoner euro år 2011. Sysselsättningsanslagen omfördelas så att de bättre än hittills stöder sysselsättandet av arbetslösa på den öppna arbetsmarknaden, och arbetsmarknadens matchningsproblem kan därmed underlättas. Tyngdpunkten överförs till yrkesinriktad arbetskraftspolitisk utbildning som verkställs tillsammans med företag och särskilt utbildning som verkställs tillsammans med företag samt till stödsysselsättning inom den privata sektorn. På motsvarande sätt minskar den förberedande utbildningen och stödsysselsättningen inom den statliga och kommunala sektorn. Nivån på investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte är 8 miljoner euro år 2011. I priserna per enhet för arbetskraftsutbildningen har också den höjda kostnadsnivån beaktats. För civiltjänstgörarnas boendekostnader avsätts ett tillägg på 2 miljoner euro.

För den obundna andelen av landskapsutvecklingspengarna reserveras tilläggsfinansiering om 0,5 miljoner euro 2010 och 1 miljon euro 2011.

I fråga om strukturfondsmedlen finns beredskap att, inom ramen för EU-lagstiftningen, i behövlig utsträckning använda medlen för akuta behov i områden med snabba strukturella förändringar. Tack vare produktivitets- och centraliseringsåtgärder underlättas förvaltningen av strukturfonderna.

Landskapsutvecklingspengarna för landskapet Kajanaland höjs för åren 2010 och 2011 med sammanlagt 8,7 miljoner euro på grund av byggandet av trafikförbindelser i anslutning till den gruva som skall startas i Talvivaara.

Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde höjs anslagen i rambeslutet, i huvudsak till följd av de reformer som angetts i regeringsprogrammet, med ca 0,5 miljarder euro 2011 jämfört med anslagen i rambeslutet av den 8 mars 2007. Resursökningen fördelar sig jämnt mellan inkomstöverföringar och tjänster.

De kalkylerade statsandelar för social- och hälsovården som betalas till kommunerna ökar under ramperioden med sammanlagt 612 miljoner euro. I anslutning till verkställigheten av regeringsprogrammet höjs statsandelarna till kommunerna för social- och hälsovården jämfört med rambeslutet från mars 2007 med ca 171 miljoner euro 2008,

193 miljoner euro 2009, 214 miljoner euro 2010 och 235 miljoner euro 2011. Anslagshöjningen hänför sig till bl.a. stärkande av primärvården, utökad hemservice och mera personal till institutionsvården för äldre, mera heltäckande närståendevård och utveckling av stödet till närståendevården, utvecklande av systemet med personliga assistenter för handikappade, utvecklande av familjevården samt förbättrande av hemservicen för barnfamiljer. År 2009 höjs vårdpenningen enligt stödet för hemvård av barn med 20 euro i månaden och enligt stödet för privat vård av barn med 23 euro i månaden. Dessutom höjs den partiella vårdpenningen med 20 euro 2010. Kostnadseffekten av dessa höjningar uppgår till ca 25 miljoner euro totalt, varav statsandelen utgör ca 8,5 miljoner euro.

Helheten av klientavgifter inom social- och hälsovården och statsandelar för social- och hälsovården behandlas i anslutning till basserviceprogrammet i kapitel 5.

Den justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna som görs till fullt belopp ökar statsandelarna för social- och hälsovården med 226 miljoner euro och den fulla indexhöjningen med 137 miljoner euro.

I och med att vissa uppgifter i anslutning till ramlagen om en kommun- och servicestrukturereform överförs kostnadsneutralt så att de finansieras av staten, minskar statsandelarna för social- och hälsovården med sammanlagt 110,2 miljoner euro 2009. Av dem är andelen för underhållsstödet 88 miljoner euro, för ersättningarna för utlännings sjukvårdskostnader 7 miljoner euro, för rättspsykiatriska utredningar gällande barn och unga 5 miljoner euro och för tolktjänster 10 miljoner euro.

Utöver de åtgärder som staten har beslutat om påverkas kommunernas statsbidrag automatiskt av förändringen i åldersstrukturen och befolkningsmängden under ramperioden. På grund av förändringen ökar statsandelarna för social- och hälsovården med sammanlagt 170 miljoner euro åren 2008—2011.

För utvecklandet av lantbruksföretagarnas avbytarsystem och inledandet av pälsproducenternas avbytarsystem har reserverats sammanlagt 15 miljoner euro under ramperioden. Antalet semesterdagar för lantbruksföretagare utökas med en 2008 och ytterligare en 2010. De övriga förslagen från arbetsgruppen för lantbruksföretagarnas avbytarsystem kommer att verkställas successivt.

I fråga om inkomstöverföringarna höjs ensamförsörjartillägget till barnbidraget med 10 euro i månaden från och med den 1 januari 2008, vilket har en kostnadseffekt på 18,8 miljoner euro om året. Från och med den 1 januari 2009 höjs barnbidragen med 10 euro i månaden från och med det tredje barnet, vilket har en kostnadseffekt på ca 17 miljoner euro om året. Folkpensionerna höjs med 20 euro i månaden från och med 2008, och den sammanlagda kostnadseffekten på flera olika förmåner, inklusive effekten då det gäller kravet på folkpensionsfondens likviditet, är sammanlagt ca 166 miljoner euro.

Ersättningsnivån i fråga om tandläkararvoden höjs till 40 procent av grunderna för ersättning, vilket medför att statens andel av kostnaderna för sjukvårdsförsäkringen kommer att öka med uppskattningsvis 13 miljoner euro om året. För att dämpa kostnadstegringen utvecklas systemet för läkemedelsersättning genom ibruktagandet av ett system med referenspriser på basis av förslagen från den arbetsgrupp som utrett frågan. De extra kostnader som i det första skedet förorsakas av att patienterna eventuellt inte går med på ett läkemedelsutbyte kommer från och med 2009 att omfattas av

patienternas självrisk, vilket uppskattas sänka kostnaderna för sjukvårdsförsäkringen med ca 15 miljoner euro och statens finansieringsandel med ca 7,4 miljoner euro. Den kostnadsbelastning som pensionsansvaret för Folkpensionsanstaltens personal innebär för staten minskas genom att folkpensionsfondens placeringstillgångar successivt överförs till Folkpensionsanstaltens pensionsansvarsfond. De årliga kostnaderna för täckandet av pensioner som ingår i statsandelarna för sjukförsäkringen och folkpensionsförsäkringen uppskattas därmed minska med sammanlagt 20 miljoner euro fram till 2011.

Moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningarnas samt sjukvårdsdagpenningens miniminivå höjs till samma nivå som arbetsmarknadsstödet från och med den 1 januari 2009, vilket uppskattas ha en kostnadseffekt på 32—35 miljoner euro om året. Förlängningen av faderskapsledigheten med två veckor ökar utgifterna för dagpenningen med uppskattningsvis 23 miljoner euro 2010 och med 35 miljoner euro under de följande åren, och de extra utgifter som detta föranleder staten uppgår till ca 1 miljon euro om året.

För den förhöjning av ersättningen för uppehålle inom arbetsmarknadsstödet som avses i regeringsprogrammet anvisas 6 miljoner euro per år. I fråga om ersättningen för uppehålle föreslås en höjning med en euro från och med 2010 för att uppmuntra de arbetslösa att delta i aktiveringsåtgärder.

För genomförande av likalönsprogrammet har reserverats ett anslag på 0,2 miljoner euro per år.

I ramarna för **miljöministeriets förvaltningsområde** har beaktats den i regeringsprogrammet överenskomna höjningen av reparations- och energiunderstöden med 10 miljoner euro. Inom naturvården anvisas tilläggsresurser för det fortsatta genomförandet av handlingsplanen för mångfald i skogarna i södra Finland (METSO). Dessutom har åtgärderna enligt handlingsplanen tidigare lagts till år 2007. Anslagsreserveringen för 2011 i det rambeslut som fattades i mars har minskats med motsvarande anslag, sammanlagt 3 miljoner euro. Finansieringen av miljövårdsarbeten ökar till 11,5 miljoner euro år 2008 och utöver det stöds hanteringen av avloppsvatten i glesbygder årligen med ett belopp av ca 4 miljoner euro. Man bereder sig på att från reparations- och energiunderstöden för bostäder avsätts finansiering för vattenförsörjningsprojekt och samtidigt ses inkomstgränserna för understöden över.

3.2 Politikprogrammen

I regeringsprogrammet ingår tre tväradministrativa politikprogram. Dessa är politikprogrammet för arbete, företagande och arbetsliv, politikprogrammet för hälsofrämjande och politikprogrammet för barns, ungas och familjers välfärd. Ramen för valperioden innehåller också de anslag som behövs för genomförandet av politikprogrammen. Regeringen beslutar årligen om anvisandet av eventuella anslag för politikprogrammen vid ram- och budgetförfarandet. För politikprogrammets eget bruk kan med tanke på det ansvariga ministeriets omkostnader årligen anvisas anslag för administrativa utgifter och finansiering av olika projekt. I budgetpropositionen kan därutöver i t.ex. motiveringen till momenten noggrannare än hittills anges i vilken utsträckning anslagen skall användas i det syfte som politikprogrammen avser.

3.3 Genomförandet av produktivitetsprogrammet

I enlighet med regeringsprogrammet fortsätter regeringen genomförandet av produktivitetsprogrammet och fattar i samband med ramen våren 2008 beslut om nya åtgärder.

De produktivitetsfrämjande åtgärder som den föregående regeringen beslutade om kommer vid sidan av att servicen och förvaltningen utvecklas och effektiviseras att medföra att antalet statsanställda från 2005 fram till 2011 minskar med sammanlagt ca 9 600 årsverken samt att det öppnas möjligheter att i motsvarande grad inrikta utgifterna på nytt. Under ramperioden 2008—2011 kommer produktivitetsåtgärderna att minska behovet av personal med sammanlagt ca 8 500 årsverken i förhållande till detta totala antal. På motsvarande sätt uppskattas den naturliga avgången bland statsanställda under ramperioden 2008—2011 till ca 23 000 personer, av vilka 12 000 går i egentlig ålderspension.

I detta rambeslut har åtgärder som ingår i det produktivitetsprogram som den föregående regeringen beslutade om beaktats, dock på så sätt att man utifrån vissa förslag från ministerierna med avseende på perioden 2008—2010 inriktat åtgärder på nytt och ändrat på tidpunkten för åtgärderna.

I produktivitetsmålen för varje förvaltningsområde har de strukturella arrangemang förvaltningsområdena emellan som avses i regeringsprogrammet och som skall genomföras år 2008 beaktats. Överföringarna av produktivitetsmålen mellan förvaltningsområdena kan preciseras utifrån de uppgifter som fås om den fortsatta beredningen av arrangemangen förvaltningsområdena emellan, förutsatt att det uppställda helhetsmålet följs.

Tabell 4. Hur de produktivitetsfrämjande åtgärderna påverkar behovet av personal

Förvaltningsområde	Minskningar i antalet årsverken enligt rambeslutet 2007—2011
SRK	-22 ¹⁾
UM	-133
JM	-720
IM	-603
FSM	-1 860
FM	-1 930
UVM	-1 300
JSM	-580
KM	-480
ANM	-1 137
SHM	-340
MM	-250
Icke fördelade enligt	

förvaltningsområde	-290
Totalt	-9 645

1) varav 11 från SRK och 11 från de övriga förvaltningsområdena

Regeringen ser över produktivhetsprogrammets genomförande med avseende på de enskilda åtgärderna från och med början av hösten 2007 med utgångspunkt i det arbete som samordnas av finansministeriet, och kommer överens om eventuella nya prioriteringar och kompenserande åtgärder i syfte att säkerställa att målen beträffande de minskningar som avses ovan uppfylls inom varje förvaltningsområde.

I enlighet med regeringsprogrammet inleds beredningen av nya åtgärder omedelbart samtidigt som man verkställer de beslut om produktivhetsfrämjande åtgärder som redan fattats. Eftersom antalet anställda som går i ålderspension ökat kommer den naturliga avgången bland de statsanställda att stiga i synnerhet efter år 2011, och förblir hög under hela det kommande årtiondet. År 2007 går ca 2 100 statsanställda i ålderspension och från och med 2012 kommer antalet redan att vara drygt 3 700 varje år. Inte minst på grund av de utmaningar konkurrensen om arbetskraften ställer, men också till följd av utgiftstrycket är det motiverat att fortsätta att genomföra produktivhetsfrämjande åtgärder som utvecklar och effektiviserar servicen och förvaltningen samt att bereda och besluta om genomförandet av nya åtgärder. Åtgärderna för att utveckla förvaltningen genomförs så att resurserna omfördelas och resursanvändningen blir mer effektiv.

Regeringen ser över de nya förslagen till produktivhetsfrämjande åtgärder på senhösten 2007 och fattar beslut om ytterligare åtgärder i samband med ramen våren 2008. Regeringen är inställd på att produktiviteten genom de nya åtgärderna skall kunna förbättras så att antalet statsanställda minskar med ytterligare 4 800 årsverken. Åtgärderna genomförs utan att man ger avkall på servicenivån och utvecklandet av verksamheten. I ramen finns beredskap att finansiera informationsteknikprojekt och andra projekt som ökar produktiviteten.

Genom de nya produktivhetsfrämjande åtgärder som det beslutas om i samband med ramen 2008 påverkar man särskilt produktivhetsutvecklingen under de sista åren av ramperioden. Verkningarna av de nya åtgärderna sträcker sig dessutom över perioden efter 2011, vid vilken tidpunkt antalet anställda som går i ålderspension på grund av åldersstrukturen ökar ytterligare.

Den naturliga avgången öppnar betydande möjligheter att genomföra rätt omfattande reformer som ökar serviceberedskapen, effektiviteten och produktiviteten utan att anställningsförhållandena äventyras. Regeringen syftar till att produktiviteten skall förbättras samtidigt som man förbättrar arbetslivskvaliteten. Ökad produktivitet förutsätter gott ledarskap och gott chefsarbete samt samarbete. Genomförandet av produktivhetsprogrammen integreras med de mål som avser att trygga personalens anställningsförhållanden, kontinuiteten i arbetet och utvecklandet av arbetslivskvaliteten. Produktivhetsprogrammet skall på alla nivåer beredas och genomföras i gott samarbete med de anställda och deras representanter.

Vid genomförandet av produktivhetsprogrammen tillämpas statsrådets principbeslut av den 23 mars 2006 om principerna för personalpolitiken i samband med förändringar, som utarbetats i samarbete med statens personalorganisationer.

Servicecentralerna för ekonomi- och personalförvaltning

I enlighet med tidigare beslut har man beslutat att det inom statsförvaltningen inrättats fem servicecentraler för ekonomi- och personalförvaltning (Justitieförvaltningens servicecentral, Inrikesförvaltningens servicecentral och Försvarsförvaltningens servicecentral, Statskontorets servicecentral, som fungerar som resultatenhet, samt en servicecentral för ekonomi- och personalförvaltning som tillhandahåller service för universitetet), vilka bildar ett nätverk av servicecentraler. I ramen finns beredskap för anskaffande av ett gemensamt informationssystem för ekonomi- och personalförvaltning som skall användas gemensamt av servicecentralerna och ämbetsverken och som finansieras med centraliserade medel.

För att säkerställa att verksamheten i nätverket av servicecentraler är kostnadseffektiv kartläggs under ledning av finansministeriet före utgången av 2007 åtgärder i följande syfte: nätverket av servicecentraler för statens ekonomi- och personalförvaltning skall före utgången av 2011 utgöra en enda enhet inom finansministeriets förvaltningsområde som verkar på flera verksamhetsställen och producerar pris- och kvalitetsmässigt konkurrenskraftiga tjänster, har en centraliserad ledning och enhetliga verksamhetsätt och strukturer samt följer gemensamma personal- och lönepolitiska principer.

4 Inkomstposterna och balansen inom statsfinanserna

Utgångspunkten för inkomstposterna inom statsfinanserna är en bedömning av den samhällsekonomiska utvecklingen på medellång sikt, ur vilken prognoserna för skattebasernas utveckling har härletts. Dessutom har de skattepolitiska riktlinjerna i regeringsprogrammet beaktats. Den exakta dimensioneringen och tidsmässiga förläggningen av ändringarna i skattegrunden preciseras genom senare beslut, men de mest betydande lättnaderna genomförs mot slutet av ramperioden. I kalkylerna har gjorts ett tekniskt antagande om den tidsmässiga förläggningen av ändringarna i skattegrunden. På den totala skattebördan inverkar utöver statens beslut och kommunalbeskattningens nivå även den omständigheten att arbetspensionsförsäkringsavgiften för säkerställandet av finansieringen av arbetspensionerna från och med nu kommer att höjas med drygt 0,2 procentenheter per år ända fram till 2030.

Regeringens skattepolitik syftar till att främja sysselsättning, företagsamhet och kompetens samt till att göra beskattningen rättvisare. Enligt regeringsprogrammet dimensioneras de skattepolitiska åtgärderna på ett sådant sätt att de inte äventyrar en långsiktigt hållbar offentlig ekonomi eller de åtaganden som ingår i Finlands stabilitetsprogram. Tidpunkten för skatteändringarna slås fast med beaktande av konjunkturläget, så att tillväxten kan hållas så stabil som möjligt. Dessutom beaktas löneuppgörelserna vid dimensioneringen och den tidsmässiga förläggningen av lindringarna i inkomstskatten.

De skattelättnader som avses i regeringsprogrammet minskar enligt de uppdaterade kalkylerna statens skatteintäkter år 2011 med sammanlagt 2,2 miljarder euro, medan höjningen av vissa acciser ökar skatteinkomsterna med 330 miljoner euro jämfört med den bedömning som ingår i rambeslutet av den 8 mars 2007. Beskattningen av arbetet lindras med 1,6 miljarder euro. I denna lättnad ingår förutom den lättnad på 1,1 miljard euro som avses i regeringsprogrammet antagandet i rambeslutet av den 8 mars om att beskattningen av förvärvsinkomsterna lindras så att beskattningen inte skärps när realinkomstnivån höjs. I inkomstskatteskalen görs dessutom varje år en inflations-

justering. Vid sidan av beskattningen av arbete lindras också beskattningen av pensionstagare.

Arvs- och gåvoskatten lindras med sammanlagt 165 miljoner euro. Procentsatsen för mervärdesskatten på livsmedel sänks med 5 procentenheter, vilket minskar skatteintäkterna med 0,5 miljarder euro. Höjningarna av accisen på alkoholdrycker och energiskatterna ökar skatteinkomsterna med 330 miljoner euro.

Inkomsterna av försäljning av aktier som staten äger antas uppgå till 400 miljoner euro per år.

De ordinarie inkomsterna inom budgetekonomin beräknas under ramperioden öka med i genomsnitt 2 procent per år (bilaga 3). Som en följd av skattelättnaderna uppskattas skatteinkomsterna under ramperioden öka med knappt 2 procent, vilket är något mindre än ökningen av bruttonationalprodukten.

Beloppet av statsskulden förväntas i år sjunka till ca 58 miljarder euro, dvs. till ca 33 procent i förhållande till bruttonationalprodukten. Uttryckt i nationalräkenskapstermer bedöms statsfinanserna enligt prognoskalkylerna uppvisa ett överskott under de första åren av ramperioden men börja uppvisa ett underskott år 2011. Regeringens mål är dock att det tack vare strukturella reformer som främjar sysselsättningen mot slutet av valperioden skall skapas ett strukturellt överskott i statsfinanserna motsvarande en procent av BNP. Ifall sysselsättningen kan ökas med 80 000—100 000 personer såsom avses i regeringsprogrammet, och den ekonomiska tillväxten är i genomsnitt cirka en procentenhet större än i baskalkylen, kommer regeringens mål om ett strukturellt överskott på en procent år 2011 att kunna nås. För att trygga en hållbar offentlig ekonomi förbinder sig regeringen att följa den verksamhetslinje med syfte att stärka statsfinanserna som presenteras i det gällande stabilitetsprogrammet för Finland.

Enligt prognosen beräknas statsskulden minska i början av ramperioden varefter den år 2010 börjar öka. I förhållande till bruttonationalprodukten bedöms statsskulden emellertid under hela ramperioden visa samma sjunkande trend som under de senaste åren, medan den nominella bruttonationalprodukten ökar. Vid valperiodens slut uppskattas statsskulden uppgå till ca 58 miljarder euro, vilket motsvarar knappt 30 procent i förhållande till bruttonationalprodukten.

Regeringen utgår i enlighet med regeringsprogrammet ifrån att underskottet i statsfinanserna inte ens om den ekonomiska utvecklingen är exceptionellt svag får överstiga 2 ½ procent av bruttonationalprodukten. Om underskottet i ljuset av prognoserna hotar att bli större än så, föreslår regeringen utan dröjsmål vilka åtgärder som måste vidtas för en minskning av utgifterna, liksom andra åtgärder för undvikande av överskridningar.

5 Basserviceprogrammet

Enligt förhandsuppgifterna om bokslutet för 2006 var kommunernas och samkommunernas årsbidrag 2 miljarder euro. Årsbidraget ökade betydligt från året innan och räckte till för att täcka både avskrivningarna av anläggningstillgångar och nettoinvesteringarna. Trots att kommunernas ekonomiska utveckling har förbättrats överlag, var antalet kommuner med svag ekonomi fortfarande stort. Kommunernas skuldsättning fortsatte och skuldbeloppet ökade med 700 miljoner euro.

Det uppskattas att kommunernas och samkommunernas årsbidrag förbättras ytterligare år 2007 och klart överstiger avskrivningarna av anläggningstillgångar.

Kalkylerna över den kommunala ekonomins utveckling åren 2008—2011 baserar sig på finansministeriets uppskattning av den totalekonomiska utvecklingen på medellång sikt. Enligt uppskattningen försämras förutsättningarna för ekonomisk tillväxt under de närmaste åren som en följd av befolkningens stigande medelålder och den därav följande minskningen av utbudet av arbetskraft.

Enligt kalkylerna över kommunalekonomins utveckling överstiger kommunernas och samkommunernas årsbidrag klart avskrivningarna under åren 2008—2011. Den interna finansieringen beräknas räcka till för att täcka nettoinvesteringarna, varvid kommunernas totala skuldsättning inte längre ökar. Omkostnaderna beräknas öka med i genomsnitt 4,6 procent per år. Antalet anställda beräknas öka med ca 4 000 personer per år, vilket huvudsakligen beror på det uppskattade behovet av mer personal inom social- och hälsovårdsväsendet. Skatteinkomsterna och statsandelarna beräknas öka med sammanlagt i genomsnitt 4 procent per år. Nettoinvesteringarna förväntas ligga på samma nivå som 2007.

Trots de för närvarande tämligen gynnsamma ekonomiska utsikterna finns det stor risk för att kommunernas finansiella läge försämras på nytt under de kommande åren. Tillväxtprognosen för kommunernas och samkommunernas omkostnader för åren 2008—2011 är nästan 0,5 procentenheter högre än uppskattningen i rambeslutet från mars i år. Utgiftsutvecklingen kan bli ännu snabbare om lönetrycket inom omsorgs- och vårdtjänsterna sprider sig till hela den kommunala sektorn. Utöver utgiftstrycket äventyras den hållbara finansieringen av kommunalekonomin även av en varaktig försämring av skattebasen när den minskande arbetskraften inom hela samhällsekonomin börjar begränsa den ekonomiska tillväxten. Utöver de risker som hänför sig till inkomstutvecklingen på längre sikt är det också skäl att bereda sig på en eventuell försämring av det ekonomiska konjunkturläget.

Kommunernas basservice finansieras huvudsakligen med kommunernas egna **skatteinkomster**. År 2007 beräknas skatteinkomsterna uppgå till sammanlagt ca 16,5 miljarder euro. Det beräknas att kommunernas skatteinkomster ökar med sammanlagt 8,8 procent år 2007 och med i medeltal 3,7 procent under åren 2008—2011. Skatteinkomstökningen kommer att avta under ramperioden i och med att den ekonomiska tillväxten blir långsammare.

Statsbidragen för finansiering av kommunernas basservice uppgår till sammanlagt 8 359 miljoner euro år 2008. Under ramperioden 2008—2011 ökar de statsbidrag som omfattas av granskningen av kommunernas basservicebudget med ca 813 miljoner euro jämfört med år 2007. I statsandelarna görs år 2008 en full indexhöjning, som ökar statsandelarna med sammanlagt 238 miljoner euro. Kommunernas och samkommunernas andel av detta belopp är 216 miljoner euro. I ramarna för statsfinanserna beräknas statsandelarna enligt 2008 års kostnadsnivå.

Ökningen av statsandelarna beror på den nya form av justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna som enligt lag infaller i början av regeringsperioden och ökar statsandelarna för social- och hälsovården med 226 miljoner euro samt statsandelarna för undervisnings- och kulturverksamheten med 26 miljoner euro,

dvs. sammanlagt 252 miljoner euro, varav kommunernas och samkommunernas andel är 246 miljoner euro.

De kalkylerade statsandelar för social- och hälsovården som betalas till kommunerna ökar under ramperioden med sammanlagt 612 miljoner euro. Som ett led i genomförandet av regeringsprogrammet höjs de statsandelar för social- och hälsovården som betalas till kommunerna jämfört med rambeslutet från mars 2007 med ca 171 miljoner euro år 2008, 193 miljoner euro år 2009, 214 miljoner euro år 2010 och 235 miljoner euro år 2011. Ökningen inriktas bl.a. på att stärka primärvården, öka antalet anställda inom hemservicen och anstaltsvården för äldre, göra närståendevården mer heltäckande och utveckla stödet för närståendevård, utveckla systemet med personliga assistenter för handikappade, utveckla familjevården samt förbättra hemservicen för barnfamiljer. Detta beräknas öka kommunernas utgifter med 63 miljoner euro per år, dvs. sammanlagt 252 miljoner euro år 2011. I enlighet med regeringsprogrammet höjs vårdpenningen enligt stödet för hemvård av barn med 20 euro och stödet för privat vård av barn med 23 euro år 2009. År 2010 höjs dessutom den partiella vårdpenningen med 20 euro. Kostnadseffekten av dessa höjningar är sammanlagt ca 25 miljoner euro, varav statsandelen är ca 8,5 miljoner euro.

Den kostnadsneutrala överföring av vissa uppgifter som avses i den ramlag som givits i anslutning till kommun- och servicestrukturreformen så att de finansieras av staten minskar statsandelarna för social- och hälsovården med sammanlagt 110,2 miljoner euro år 2009. Av dessa överföringar är andelen för underhållsstöd 88 miljoner euro, sjukvårdsersättningar för utlänningar 7 miljoner euro, rättspsykiatriska utredningar av barn och unga 5 miljoner euro och andelen för tolktjänster 10 miljoner euro.

Förutom av de åtgärder som staten har fattat beslut om påverkas kommunernas statsbidrag också automatiskt av förändringen i åldersstrukturen och befolkningens mängden under ramperioden. Till följd av förändringen beräknas statsandelarna för social- och hälsovården öka med sammanlagt 170 miljoner euro åren 2008—2011 och utgifterna öka med ca 500 miljoner euro.

Statsandelarna för undervisnings- och kulturverksamheten ökar under ramperioden med sammanlagt 200 miljoner euro. I enlighet med regeringsprogrammet utvidgas den yrkesinriktade grundutbildningen på viss tid med i genomsnitt 2 000 studerande från och med 2008. Den tilläggsutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning utvidgas år 2008 med 1 600 studerande och därefter med ett mindre antal studerande. För dessa utvidgningar av utbildningen anvisas tilläggsfinansiering till ett belopp av ca 14 miljoner euro år 2008 och i genomsnitt ca 10 miljoner euro från och med år 2009. Kommunernas finansieringsandel är på motsvarande sätt ca 11 miljoner euro år 2008 och något under 8 miljoner euro från och med 2009. På motsvarande sätt ökar kommunernas utgifter med uppskattningsvis 27 miljoner euro år 2008 och 20 miljoner euro från och med 2009. Den övriga vuxenutbildningen och förutsättningarna för livslångt lärande förbättras gradvis med ett tilläggsanslag på 4 miljoner euro.

I enlighet med regeringsprogrammet inriktas den kalkylerade inbesparing inom undervisningsväsendet som beror på de minskande åldersklasserna, ca 80 miljoner euro, på att utveckla kvaliteten på utbildningen med målet att bl.a. minska storleken på undervisningsgrupperna samt stärka stöd- och specialundervisningen. Kommunernas utgifter för undervisningsväsendet ökar på grund av utvecklandet av kvaliteten kalkylmässigt med högst 195 miljoner euro.

För **sammanslagningsunderstöd till kommunerna och understöd till kommun-samarbete** har reserverats 44 miljoner euro år 2008, och efter detta, när sammanslagningarna blir fler, stiger understöden till 93,4 miljoner euro år 2009 och uppgår i slutet av ramperioden till uppskattningsvis 96 miljoner euro. Kommunsammanslagningarna beräknas minska statsandelarna med 24,2 miljoner euro. De statsandelar som går förlorade i samband med kommunsammanslagningarna ersätts kommunerna till fullt belopp under en tid av fem år från det att kommunsammanslagningen har trätt i kraft. I enlighet med regeringsprogrammet fortsätter systemet med behovsprövat finansieringsunderstöd. För behovsprövade finansieringsunderstöd reserveras 20 miljoner euro år 2008, 12,5 miljoner euro år 2009, 5 miljoner euro år 2010 och 2,5 miljoner euro år 2011.

I överensstämmelse med regeringsprogrammet fortsätter stödandet av ett djupgående samarbete mellan kommunerna. För stödet anvisas 2 miljoner euro år 2008 och därefter 1 miljon euro varje år.

Kommunernas sysselsättningsstöd minskar med 20 miljoner euro år 2008, då tyngdpunkten överförs på yrkesinriktad arbetskraftsutbildning som genomförs tillsammans med företagen och på stödsysselsättning inom den privata sektorn. Kommunernas utgifter minskar i motsvarande grad.

En reform av avgifterna inom social- och hälsovården som beaktar eftersläpningen i fråga om **klientavgifterna** genomförs så att avgifterna stiger från och med den 1 augusti 2008. Samtidigt görs utnyttjandet av rätten till barndagvård ändamålsenligare genom att man inför en minimiavgift för heldagsvård. Med tanke på barnskydd och andra grunder skall barn dock även framöver ha rätt till avgiftsfri heldagsvård. Höjningarna av avgifterna genomförs så att kommunernas avgiftsinkomster ökar jämfört med år 2007 med 25 miljoner euro år 2008 och på årsnivå med 60 miljoner euro år 2009. I syfte att genomföra de interna överföringar som förutsätts i regeringsprogrammet minskas statsandelarna för social- och hälsovården på motsvarande sätt. Avgiftssystemet revideras så att avgifterna från och med år 2009 följer kostnadsutvecklingen. I reformen säkerställs att servicen alltför är tillgänglig för alla. Samtidigt revideras systemet så att klientavgifterna inte leder till icke-ändamålsenliga vårdval.

I syfte att öka kostnadsmedvetenheten förbättras genomskinligheten i fråga om pris-sättningen och finansieringen av den kommunala servicen. Målet är att kunden skall informeras om både den egna avgiftsandelens och de totala kostnaderna för servicen.

Genomförandet av **kommun- och servicestrukturen** fortsätter målmedvetet i enlighet med den godkända ramlagen, de fastställda kriterierna och tidtabellen. Det görs en fortlöpande utvärdering av hur projektet framskrider och en redogörelse överlämnas till riksdagen år 2009.

I utvärderingen fästs särskild uppmärksamhet vid innehållet i planerna för stadsregionerna och vid genomförandet av dem samt vid förenhetligandet av samhällsstrukturen. Det säkerställs att ingen kommun lämnas utanför de arrangemang som ramlagen förutsätter. Senast i samband med redogörelsen avgörs behovet av ytterligare åtgärder. Vid behov vidtar man redan i ett tidigare skede åtgärder för att säkerställa genomförandet av de åligganden som ramlagen förutsätter.

De ändringar som föranleds av kommun- och servicestrukturreformen görs i den lagstiftning som gäller verksamheten inom olika förvaltningsområden. Målet är att ändringarna av lagstiftningen träder i kraft senast vid ingången av 2009.

Kommunernas finansierings- och statsandelssystem revideras från ingången av 2010 i enlighet med de riktlinjer som fastställts i ramlagen. Statsandelarna för de olika förvaltningsområdena sammanslås, med de undantag som ramlagen förutsätter. Också systemet med huvudmän för gymnasier, yrkesutbildning och yrkeshögskolor bibehålls. Sammanslagningen av statsandelar gäller åtminstone kommunernas allmänna statsandelar, utjämningsposterna för de statsandelar som grundar sig på skatteinkomster, de per invånare kalkylerade statsandelarna för social- och hälsovården samt statsandelarna för förskoleundervisning, grundläggande utbildning, bibliotek, kommunernas kulturverksamhet och grundläggande konstundervisning. De behov att utveckla styrningssystemet som följer av reformen av statsandelssystemet bedöms.

Det utredningsförfarande mellan staten och kommunen som gäller kommuner som befinner sig i en speciellt svår ekonomisk ställning genomförs årligen.

Riksdagen har i sitt utlåtande om statsbudgeten för 2005 förutsatt att regeringen till riksdagen överlämnar en redogörelse om genomförandet av basserviceprogrammet och basservicebudgeten. Statsrådet lämnar varje år till riksdagen en redogörelse om ramarna för statsfinanserna. I anslutning till redogörelsen överlämnas årligen till riksdagen även ett basserviceprogram, som utgör en del av ramförfarandet. I detta sammanhang utvärderas hur det föregående basserviceprogrammet har utfallit. I enlighet med vad som förutsatts i den ramlag som gäller kommun- och servicestrukturreformen och i regeringsprogrammet överlämnas dessutom till riksdagen en regeringsproposition med förslag till lag om ändring av kommunallagen, i vilken föreslås att om basserviceprogrammet skall föreskrivas i lag fr.o.m. ingången av 2008. I regeringens proposition redogörs också för hur basserviceprogrammet och basservicebudgeten har utfallit.

Förvaltnings- och kommunminister

Mari Kiviniemi

Avdelningschef, budgetchef

Hannu Mäkinen

- BILAGA 1 Justeringar av pris- och kostnadsnivån samt strukturella förändringar enligt rambeslutet
- BILAGA 2 Totalekonomiska prognoser och antaganden 2006—2011
- BILAGA 3 Finansministeriets uppskattning av budgetekonomins egentliga inkomster 2007—2011
- BILAGA 4 Kommunalekonomins utveckling fram till 2011
- BILAGA 5 Statsbidrag för kommuner och samkommuner som omfattas av basservicebudgeten
- BILAGA 6 Moment som helt eller delvis står utanför ramarna för statsfinanserna (2008—2011)

SÄNDLISTA Riksdagens centralkansli
Republikens presidents kansli
Ministerierna

FÖR KÄNNEDOM
Finansutskottets sekretariat
Riksdagens räkenskapsbyrå
Statens revisionsverk

Justeringar av pris- och kostnadsnivån samt strukturella förändringar enligt rambeslutet

Ramarna för valperioden för 2008—2011 har uppgjorts enligt pris- och kostnadsnivån år 2008. En del av utgifterna i ramen, exempelvis biståndsutgifterna, har tagits in i rambeslutet enligt gängse priser, varvid de innefattar en uppskattning av hur höjningen av prisen under ramperioden kommer att inverka på anslaget. Till övriga delar justeras utgiftsnivån i ramen årligen utifrån den beräknade höjningen av pris- och kostnadsnivån.

Kalkylerna över höjningen av pris- och kostnadsnivån 2008 har delvis ändrats jämfört med rambeslutet av den 8 mars 2007. Som en följd av den uppskattade ändringen av prisen har ramnivån justerats med sammanlagt 65,5 miljoner euro, varav 51,7 miljoner euro utgör en justering av prisen för de lagstadgade utgifterna. Vid justeringen av prisen har som korrigeringsfaktorer använts den förutspådda höjningen av konsumentpriserna med 1,5 procent och inkomstnivåindex med 3,5 procent samt höjningen av byggnadskostnaderna med 3,0 procent år 2008. ArPL-index beräknas stiga med 1,4 procent och FP-index med 1,5 procent år 2008. I statsandelarna till kommunerna har gjorts en höjning motsvarande den beräknade totala kostnadsnivåstegringen på 3,0 procent.

Jämfört med rambeslutet i mars 2007 höjs utgiftsnivån med 66,5 miljoner euro på grund av en ändring av ansvaret för utbetalning av underhållsbidrag som genomförs 2009, genom vilken ansvaret för utbetalningen av bidraget övergår från kommunerna till staten och till Folkpensionsanstalten. Som helhet är ändringen kostnadsneutral för staten, men den höjer såväl inkomst- som utgiftsposten i budgeten med 66,5 miljoner euro.

Under momentet för försvarsmaterielanskaffningar har ett fel i det föregående rambeslutet korrigerats. Till följd av detta stiger anslagsnivån under momentet med 12,2 miljoner euro 2008 och sjunker i motsvarande grad 2009 jämfört med rambeslutet i mars 2007.

Som en strukturell justering har också beaktats omläggningen av budgeteringen vid Kommunikationsverket, där man från och med ingången av 2008 övergår från nettobudgetering till bruttobudgetering. Övergången till bruttobudgetering ökar såväl statens inkomster som statens utgifter med 0,6 miljoner euro per år.

Justeringarna av pris- och kostnadsnivån tillsammans med strukturförändringarna och de övriga tekniska justeringarna höjer utgiftsnivån under perioden totalt med 78 miljoner euro 2008, 120 miljoner euro 2009 och 133 miljoner euro åren 2010—2011.

BILAGA 2

Totalekonomiska prognoser och antaganden 2006—2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
BNP, volymförändring	5,5	3,1	2,7	2,6	2,1	1,8
BNP, prisförändring	1,3	1,5	1,4	1,1	1,1	1,1
BNI, värde, mn euro	168 641	176 210	183 310	190 100	196 300	202 100
Konsumentprisindex, förändring	1,6	1,7	1,5	1,7	1,7	1,7
Inkomstnivåindex, muutos	3,0	2,5	3,5	3,3	3,1	3,0
Byggnadskostnadsindex, förändring	3,8	4,0	3,0	2,0	2,0	2,0
Basprisindex på hemmamarknaden, förändring	5,8	2,5	1,0	1,0	1,0	1,0
Arbetslöshetsgrad	7,7	7,1	6,7	6,3	6,1	6,1
Ökning av lönesumman	4,5	3,7	4,3	3,6	3,2	2,8
Arbetslöshetsförsäkringspremie						
— arbetsgivare, genomsnitt	2,3	2,3	2,1	2,1	2,0	2,0
— arbetstagare	0,6	0,6	0,4	0,4	0,3	0,3
ArPL-index	2 081	2 127	2 157	2 199	2 243	2 285
Lönekoeficient	1,063	1,100	1,112	1,146	1,178	1,208
FP-index	1 377	1 401	1 422	1 445	1 469	1 494
Statsandelsindex:						
Förändring i kostnadsnivån ¹	2,6	2,4	3,0	2,8	2,5	2,7
Förändring i kostnadsnivån, budgetpropositionen ²	2,4	2,0	3,0	2,8	2,5	2,7
— inbegriper en indexkorrigering	+0,4	+0,2				
De försäkrades sjukförsäkringspremier						
— löntagarnas dagpenningsskatt ³	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
— löntagarnas och företagarnas sjukvårdsskatt						
— sjukvårdsskatt	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
— förmänstagarnas sjukvårdsskatt	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

¹ Realiserad och enligt prognos.

² Den förändring i kostnadsnivån som använts i budgetpropositionen. Förändringen i kostnadsnivån inbegriper en indexkorrigering som görs med två års dröjsmål och enligt skillnaden mellan den realiserade förändringen i kostnadsnivån och den i budgetpropositionen använda förändringen i kostnadsnivån. Fr.o.m. år 2008 görs förändringen i kostnadsnivån till fullt belopp.

³ Företagarnas tilläggsfinansieringsandel till dagpenningsskatten uppgår till 0,24 procentenheter.

ArPL-premie¹	21,2	21,2	21,4	21,6	22,2	22,4
— arbetsgivare	16,7	16,7	16,8	16,9	17,1	17,2
— arbetstagare under 53 år	4,3	4,3	4,4	4,5	4,9	5,0
— arbetstagare över 53 år	5,4	5,4	5,6	5,7	6,2	6,3
Statens arbetsgivaravgifter	23,2	23,2	23,1	23,0	22,9	22,8
— folkpensionsavgift	1,9	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
— sjukförsäkringsavgift	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
— pensionsavgift (StaPL)	19,2	19,2	19,1	19,0	18,6	18,5
Kommunalarbetsgivaravgifter	31,9	32,1	32,0	31,7	31,5	31,4
— folkpensionsavgift	1,9	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
— sjukförsäkringsavgift	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
— övriga socialförsäkringsavgifter	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
— arbetslöshetsförsäkringspremie	2,9	2,9	2,8	2,7	2,6	2,6
— pensionsavgift (KomPL)	23,7	23,9	23,8	23,7	23,3	23,2

¹ I arbetspensionsavgiften har uppskattats den tillfälliga sänkning på 0,6 procentenheter under åren 2006—2009 som följer av att det överskott som uppstått av invaliditetspensionspremierna upplöses.

BILAGA 3

**Finansministeriets uppskattning av budgetekonomins egentliga inkomster
2007—2011, md euro**

	2007	2008	2009	2010	2011	2007—2011
	inkl. II					genomsnitt.
	tilläggsb.prop.					årlig förändr., %
Skatteinkomster sammanlagd	35,8	37,2	38,2	38,2	38,4	1,8
— skatter på grund av inkomst och förmögenhet	14,0	14,3	14,6	14,0	14,2	0,4
— skatter på grund av omsättning	14,4	14,9	15,5	16,0	16,0	2,7
— övriga skatteinkomster	7,5	8,0	8,1	8,2	8,3	2,5
Inkomster av blandad natur	3,4	4,7	4,7	4,8	4,8	9,2
— varav inkomster av försäljning av egendom	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,0
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst	2,2	1,5	1,5	1,5	1,5	-8,3
Inkomster sammanlagt*	41,6	43,6	44,6	44,7	45,0	2,0

* Inkluderar återbetalning av lån som staten beviljat.

Finansministeriets uppskattning av budgetekonomins balans 2007—2011, md euro, gängse priser

	2007*	2008	2009	2010	2011
Budgetekonomins beräknade inkomster sammanlagt	42,2	43,6	44,6	44,7	45,0
Utgifter sammanlagt (gängse priser)**	40,8	43,1	44,2	45,3	46,2
Budgetekonomins balans	1,4	0,5	0,4	-0,6	-1,2
Statsskulden i förhållande till BNP, %	32,8	31,2	29,9	29,2	29,0

* Inklusiv II tilläggsbudgetpropositionen; inbegriper användningen av det kumulativa över-skottet

** Inbegriper en tilläggsbudgetreserv och ofördelad reserv för åren 2008—2011

Kommunalekonomins (kommunerna och samkommunerna) utveckling fram till 2011 enligt kommunernas bokföring, mn euro (gängse priser)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatbildningen							
1. Verksamhetsbidrag	-18 008	-18 752	-19 640	-20 564	-21 498	-22 469	-23 508
2. Skatteinkomster	14 255	15 162	16 490	16 970	17 790	18 430	19 050
3. Statsandelar, driftsekonomin	5 068	5 496	5 754	6 317	6 538	6 750	6 974
4. Finansiella intäkter och kostnader, netto	162	144	130	123	128	130	124
5. Årsbidrag (=1.+2.+3.+4.)	1 477	2 050	2 734	2 846	2 958	2 841	2 640
6. Avskrivningar	-1 757	-1 780	-1 846	-1 914	-1 985	-2 058	-2 135
7. Extraordinära poster, netto	285	750	300	300	300	300	300
8. Räkenskapsperiodens resultat	5	1 020	1 189	1 232	1 273	1 083	805
Finansiering							
9. Årsbidrag	1 477	2 050	2 734	2 846	2 958	2 841	2 640
10. Extraordinära poster	285	750	300	300	300	300	300
11. Korriseringsposter i den interna finansieringen	-604	-800	-450	-450	-450	-450	-450
12. Intern finansiering, netto (=9.+10.+11.)	1 158	2 000	2 584	2 696	2 808	2 691	2 490
13. Investeringar i anläggningstillgångar	-3 231	-3 576	-3 900	-3 600	-3 600	-3 600	-3 600
14. Finansieringsandelar och försäljningsinkomster	1 135	1 651	1 200	1 000	1 000	1 000	1 000
15. Investeringar, netto (=13.+14.)	-2 096	-1 926	-2 700	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
16. Finansieringsbehov (=12.+15.)	-938	75	-116	96	208	91	-110
17. Lånestock	7 705	8 410	8 810	8 910	8 910	9 010	9 310
18. Likvida medel	3 187	4 000	4 134	4 180	4 238	4 279	4 319
19. Nettoskuld (=17.-18.)	4 518	4 410	4 676	4 730	4 672	4 731	4 991

BILAGA 5

Statsbidrag för kommuner och samkommuner som omtalats av basservicebudgeten, mn euro (ramåren 2008—2011 enligt prisnivån för 2008)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Kalkylerade statsandelar jämte utjämningsposter inom statsandelssystemet							
Finansministeriet*	157	200	185	175	178	177	166
Undervisningsministeriet, inkl. tippningsvinstmedel	2 350	2 461	2 501	2 621	2 705	2 712	2 701
— därav finansiering till samkommunerna på basis av priset per enhet	1 057	1 107	1 125	1 182	1 218	1 219	1 211
Social- och hälsovårdsministeriet	3 673	4 022	4 307	4 883	4 800	4 862	4 919
Sammanlagt	6 180	6 683	6 993	7 674	7 683	7 751	7 786
Övriga statsbidrag inom basservicebudgeten							
Inrikesministeriet**	51	53	51	47	47	47	47
Finansministeriet*	81	54	70	64	106	90	99
Undervisningsministeriet	175	169	137	146	145	139	134
Social- och hälsovårdsministeriet	246	423	383	379	402	407	412
Arbets- och näringsministeriet***	68	68	69	49	45	41	38
Sammanlagt	621	767	709	685	745	724	730
Statsbidrag inom basservicebudgeten sammanlagt	6 801	7 450	7 702	8 359	8 428	8 475	8 516

* Hörde till inrikesministeriets förvaltningsområde före 2008

** Före 2008 moment 34.07.30 och 34.07.63 (delvis)

*** Före 2008 moment 34.06.51

Moment som helt eller delvis står utanför ramarna för statsfinanserna (2008—2011)

210229	Mervärdesskatteutgifter (f)
213029	Mervärdesskatteutgifter (f)
214029	Mervärdesskatteutgifter (f)
220229	Mervärdesskatteutgifter (f)
230229	Mervärdesskatteutgifter (f)
230288	Aktieförvärv (r3år)
240129	Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (f)
250129	Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (f)
260129	Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (f)
270129	Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (f)
280129	Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (f)
280763	Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter skall svara för (f)
288120	Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (r2år)
289941	Stöd till arbetsgivare (f)
289944	Reserv för kompensation till kommunerna för avdrag i kommunalbeskattningen
290129	Mervärdesskatteutgifter inom undervisningsministeriets förvaltningsområde (f)
296053	Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av vetenskapen (f)
298052	Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av konsten (f)
299050	Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av idrott och fysisk fostran (f)
299150	Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av ungdomsarbete (f)
300129	Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (f)
301054	Främjande av hästhushållningen med medel som inflyter som statlig andel vid totospel (f)
301061	EU:s deltagande i utveckling av landsbygden (f)
302041	EU-inkomststöd (f)
302043	Miljöstöd för jordbruket (r2år) (delvis)
302044	Kompensationsbidrag (r2år) (delvis)
302045	Avträdelsestöd och avträdelseersättningar samt stöd för beskogning av åker (r2år) (delvis)
302046	Utveckling av marknadsföring och produktion (r2år) (delvis)
302048	Specialåtgärder inom trädgårdsodlingen och sockerproduktionen (r2år)
304062	Främjande av marknadsföringen och strukturpolitiken inom fiskerinäringen (r3år) (delvis)
306083	Lån för trygghet av virkesproduktionens uthållighet (r3år)
319929	Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (f)
321029	Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (f)
322021	Offentlig forskning och utveckling (f) (delvis)
322040	Bidrag till teknologisk forskning och utveckling (f) (delvis)
322083	Lån för teknologisk forskning och utveckling (f)
325061	Europeiska regionala utvecklingsfondens deltagande i EU:s strukturfondsprogram (f)
325064	Europeiska regionala utvecklingsfondens deltagande i EU:s strukturfondsprogram under programperioden 2007—2013 (f)

327061	Europeiska socialfondens deltagande i EU:s strukturfondsprogram (f)
327064	Europeiska socialfondens deltagande i EU:s strukturfondsprogram under programperioden 2007—2013 (f)
329050	Lönegaranti (f)
330129	Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (f)
331055	Bostadsbidrag (f)
332050	Statsandel till arbetslöshetskassor (f)
332051	Grundskydd i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa (f)
332052	Arbetsmarknadsstöd (f)
334060	Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen (f) (delvis)
335052	Statlig ersättning för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar (r2år)
335055	Vissa utgifter för rehabilitering (r2år)
335056	Utgifter för rehabilitering av frontveteraner (r2år)
336035	Statsandel till kommunerna för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomstskydd (f)
339050	Understöd till samfund och stiftelser för främjande av hälsa och socialt välbefinnande (f)
350129	Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (f)
353063	EU:s miljöfonds deltagande i miljö- och naturvårdsprojekt (r3år)
360190	Ränta på skulden i euro (f)
360921	Arvoden och andra utgifter för statsskulden (f)